

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533 6 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-P-5031(2)“ PROJEKTO**

**(toliau – projektas)
(TAP-21-678) (21-22754(3))**

2021-06-04 Nr.NV-1258

Vilnius

Įvertinę projekto, kuriuo Seimui teikiama Vyriausybės išvada dėl Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas), atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Pažymėtina, kad Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta 2020 m. gruodžio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XIV-72 (toliau – Programa), 180 punkte nustatyta, kad „peržiūrėsime centrinės valdžios ir savivaldybių – valstybinių ir savarankiškųjų – funkcijų sistemą, siekdami efektyvaus, subsidiarumu grįsto ir aiškaus atsakomybės pasidalijimo. Išskirtinį dėmesį skirsime savivaldybių savarankiškųjų funkcijų reglamentavimo peržiūrai, atsisakant perteklinio reglamentavimo, dėmesį skiriant siekiamiems rezultatams, o jų įgyvendinimo priemonės lanksčiau leisdami pasirinkti savivaldybėms pagal vietos poreikius“. Atsižvelgdami į tai, kad Įstatymo projekte Vietos savivaldos įstatymas pildomas savarankiškąja savivaldybių funkcija, siūlome projektą papildyti Programos projektais (darbais), iniciatyvomis (priemonėmis) ar veiksmais (toliau – priemonės), kuriuos Vyriausybė atliks (atliks) įgyvendindama minėtus Programos įsipareigojimus (esant poreikiui atitinkamai tikslinant ir projekto antroje pastraipoje pateiktą Vyriausybės poziciją šių įsipareigojimų kontekste). Šios nuostatos turėtų būti suderintos su šiuos Programos įsipareigojimus įgyvendinančių priemonių atsakingais vykdytojais, nurodytais Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155.

2. Projekto 1 punkte nurodyta, kad pagal „Konstitucinio Teismo doktriną (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2013 m. gegužės 16 d. nutarimas), medicinos pagalba privalo būti užtikrinta tokia apimtimi, kokia ji yra būtina žmogaus gyvybei gelbėti ir išsaugoti. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 2 straipsnio 4 dalimi, prie paslaugų, skirtų gyvybei gelbėti ir išsaugoti, priskiriamos greitosios medicinos pagalbos paslaugos, prie kurių priskiriamos greitosios medicinos pagalbos įstaigų teikiamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos, teikiamos siekiant laiku pacientui suteikti reikalingą medicinos pagalbą jo buvimo

vietoje ir prireikus transportuoti sergantį ar sužeistą pacientą į asmens sveikatos priežiūros įstaigą. Atsižvelgiant į tai, jei asmeniui bet kuriuo paros metu asmens sveikatos priežiūros paslaugų reikia nedelsiant, jas privalo suteikti greitosios medicinos pagalbos įstaiga“. Pažymėtina, kad konstituciniai sveikatos apsaugos pagrindai yra įtvirtinti Konstitucijos 53 straipsnio 1 dalyje, kurioje nustatyta: „valstybė rūpinasi žmonių sveikata ir laiduoja medicinos pagalbą bei paslaugas žmogui susirgus. Įstatymas nustato piliečiams nemokamos medicinos pagalbos valstybinėse gydymo įstaigose teikimo tvarką“. Žmogaus ir visuomenės sveikata yra viena svarbiausių visuomenės vertybių (inter alia Konstitucinio Teismo 2002 m. liepos 11 d., 2005 m. rugsėjo 29 d., 2011 m. birželio 21 d. nutarimai). Aiškindamas konstitucinę nuostatą, kad *valstybė rūpinasi žmonių sveikata*, Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, jog žmonių sveikatos apsauga yra konstituciškai svarbus tikslas, viešasis interesas, o rūpinimasis žmonių sveikata – *tai valstybės funkcija* (inter alia Konstitucinio Teismo 2004 m. sausio 26 d., 2005 m. rugsėjo 29 d., 2011 m. birželio 21 d. nutarimai). Konstitucijos 53 straipsnio 1 dalies nuostata, kad valstybė rūpinasi žmonių sveikata, yra išreikštas konstitucinis principas, įvairiais aspektais atsispindintis ir kitose Konstitucijos nuostatose (pirmiausia kitose tos pačios dalies nuostatose, bet ne tik jose), kuriuo turi būti grindžiama visa su žmonių sveikata susijusi valstybės veikla. Atsižvelgdami į tai, manome, kad Įstatymo projektu siūlomos funkcijos priskyrimas savarankiškai savivaldybės funkcijai nederą su šia Konstitucinio Teismo doktrinoje išreikšta pozicija, todėl siūlome tikslinti projektą.

3. Dėl projekto tinkamo suderinimo su suinteresuotomis institucijomis. Projektas po derinimo su šiomis institucijomis pasikeitė iš esmės (tiek teikiama Vyriausybės pozicija – teiktame derinti projekte buvo teikiamos pastabos ir pasiūlymai, Vyriausybei pateiktame projekte – siūloma Įstatymo projekto nesvarstyti), tiek iš esmės pakeistas projekto turinys, papildytas nuostatomis, kurių derinimo metu nebuvo), todėl vadovaujantis Vyriausybės darbo reglamento nuostatomis projektas turi būti pakartotinai suderintas su suinteresuotomis institucijomis.

4. Projektą siūlome tikslinti teisės technikos ir kitais redakciniais aspektais. Pavyzdžiui, atsižvelgdami į Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298, 6.1 papunktį, siūlome projekto 1 punkte atsisakyti „Vietos savivaldos įstatymo“ trumpinio įsivedimo; siūlome atsisakyti Vyriausybės pozicijos neaiškumą suponuojančių ir Vyriausybės nutarimams nebūdingų išsireiškimų (pvz., „manytina, kad“).

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Aida Gritienė

